

Høringsnotat om oppheving av eksportkredittloven og forskrift om eksportkredittordningen og endringer i forvaltningslovforskriften, offentligforskrifta og politiregisterforskriften

Innhold

1	Hovedinnholdet i høringsforslaget	1
2	Bakgrunnen for forslaget - GIEK, Eksportkreditt og eksportkredittordningen	2
3	Om opphevelse av eksportkredittloven og tilhørende forskrift.....	3
3.1	Gjeldende rett.....	3
3.1.1	Eksportkredittloven og tilhørende forskrift.....	3
3.1.2	Bestemmelser om andre lover og forskrifter i eksportkredittloven og tilhørende forskrift 3	
3.2	Departementets vurdering	4
3.2.1	Forslag til endring i forvaltningslovforskriften etter opphevelse av eksportkredittloven	5
4	Om behov for endringer av bestemmelser i andre lover og forskrifter om GIEK og Eksportkreditt	6
4.1	Gjeldende rett.....	6
4.1.1	Lov 12. desember 2003 nr. 115 om statleg varekrigsforsikring (varekrigsforsikringsloven).....	6
4.1.2	Forskrift 27. mars 2020 nr. 490 til lov om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter.....	7
4.1.3	Offentlegforskrifta	7
4.1.4	Politiregisterforskriften.....	7
4.2	Departementets vurdering	7
4.2.1	Endring av offentligforskrifta.....	7
4.2.2	Endring av politiregisterforskriften	8
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	8
6	Departementets forslag til lov – og forskriftsendringer	9
6.1	Forslag til lov om opphevelse av eksportkredittloven.....	9
6.2	Forslag til forskrift om oppheving av forskriften om eksportkredittordningen.....	9
6.3	Forslag til forskrift om endringer i forvaltningslovforskriften	9
6.4	Forslag til forskrift om endringer i offentligforskrifta og politiregisterforskriften	10

1 Hovedinnholdet i høringsforslaget

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) fremmer i dette høringsnotatet forslag om opphevelse av lov av 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven) og forskrift om eksportkredittordningen. I tillegg foreslår NFD å midlertidig videreføre enkelte av Eksportkreditt Norges fullmakter fra forskrift om eksportkredittordningen, endring i forskrift til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften), endring i forskrift til offentliglova

(offentlegforskrifta) og endring i forskrift om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterforskriften). Endringene viderefører i hovedsak gjeldende praksis og er i hovedsak navneendringer.

Eksportkreditt Norge AS (Eksportkreditt) og Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) utgjør i dag Norges eksportfinansieringssystem. Virksomhetene gir hhv. lån og garantier på vegne av den norske stat i hovedsak for å fremme norsk eksport. Regjeringen har besluttet at Eksportkreditt og GIEK skal slås sammen til én ny etat med et nytt navn innen 1. juli 2021, som oppfølging av områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet (virkemiddelgjennomgangen).

Siden begge virksomhetene skal nedlegges og avvikles, og det skal opprettes én ny etat med et nytt navn, vil det være behov for å oppheve lov og forskrift som regulerer Eksportkreditt og endre enkelte andre forskrifter.

2 Bakgrunnen for forslaget - GIEK, Eksportkreditt og eksportkredittordningen

Eksportkreditt er et heleid statlig aksjeselskap hvis eneste oppgave er å forvalte statens eksportkredittordning. Ordningen ble opprettet i 1978 og har tidligere vært administrert av Eksportfinans ASA. Formålet med eksportkredittordningen er å fremme norsk eksport. Ordningen skal i hovedsak tilby lån for å fremme norsk eksport når kjøper trenger langsiktig finansiering. Lånene under eksportkredittordningen står på statens balanse, og alle kontantstrømmer knyttet til lånene går inn og ut av statskassen. Selskapets virksomhet er regulert ved egen lov og forskrift. Det ledes av et styre og har ca. 50 ansatte.

GIEK er en statlig forvaltningsbedrift med formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet. Dette gjøres ved at GIEK utsteder garantier på vegne av den norske stat. GIEK skal være et supplement til kommersielle finansieringsinstitusjoner. GIEK tilbyr primært garantier for langsiktige eksportlån, men tilbyr også andre garantier, og fikk f.eks. forvaltningsansvar for flere midlertidige garantiordninger etter koronautbruddet våren 2020. Garantiene gis i hovedsak til virksomheter som gir lån til kjøpere av norske eksportvarer og tjenester, f.eks. Eksportkreditt. Dette innebærer at GIEK tar risikoen hvis kjøperen ikke betaler, og långiverens risiko reduseres tilsvarende. GIEK er selvfinansierende, og de enkelte garantiordningene skal gå i balanse på lang sikt. GIEK er regulert av ulike regelverk fastsatt av NFD. GIEK har ca. 95 ansatte og ledes av et styre.

Regjeringen startet i 2018 en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet. I gjennomgangen har konsulentene blant annet anbefalt at GIEK og Eksportkreditt slås sammen, og at den sammenslåtte enheten ivaretar begge institusjonenes nåværende oppgaver. Konsulentene har vurdert at en sammenslåing vil gi økt kvalitet, økt effektivitet og gjøre det mer oversiktlig for brukerne. Høringsinnspillene til virkemiddelgjennomgangen viste at det var stor støtte til forslaget om en slik sammenslåing, under forutsetning av at tilbudet videreføres som i dag.

Regjeringen har bestemt at GIEK og Eksportkreditt skal slås sammen innen 1. juli 2021. Formålet med sammenslåingen er å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Den nye virksomheten blir en etat med eget styre. Opprettelsen av etaten forutsetter Stortingets budsjettvedtak. Ordningene og tilbudet som i dag forvaltes av GIEK og Eksportkreditt, videreføres i den nye virksomheten.

3 Om opphevelse av eksportkredittloven og tilhørende forskrift

3.1 Gjeldende rett

3.1.1 Eksportkredittloven og tilhørende forskrift

I eksportkredittloven § 1 fremgår det at loven fastsetter rammer for etableringen og driften av et statlig norsk aksjeselskap som skal ha til formål å forvalte en statlig ordning for finanstjenester til norsk eksport av kapitalvarer og tjenester.

Eksportkredittloven og forskriften om eksportkredittordningen regulerer Eksportkreditts formål, virksomhet og virkeområde. Bestemmelsene i eksportkredittloven omhandler i hovedsak tekniske forhold ved selve loven, tekniske forhold ved aksjeselskapet, samt selskapets formål, handlingsrom og tilbud. Forskrift om eksportkredittordningen gir blant annet nærmere regler om selve eksportkredittordningen og lånene som selskapet gir, samt bestemmelser om forvaltningen av ordningen inkl. fullmakter til Eksportkreditt.

3.1.2 Bestemmelser om andre lover og forskrifter i eksportkredittloven og tilhørende forskrift

Eksportkredittloven og forskrift om eksportkredittordningen inneholder også bestemmelser om forholdet til andre lover. I eksportkredittloven § 6 er det regulert at aksjeloven skal gjelde for selskapet om ikke annet følger av eksportkredittloven. Videre, i henhold til eksportkredittloven § 8, gjelder ikke følgende lover for Eksportkreditt i dag;

- 1) Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven),
- 2) Lov 16. juni 2017 nr. 67 om statens ansatte mv. (statsansatteloven),
- 3) Lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister (tjenestetvistloven),
- 4) Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven), og
- 5) Lov 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv (arkivloven).

I tillegg er det presisert i § 14 i forskrift om eksportkredittordningen at hvitvaskingsloven gjelder for selskapet.

Det er også regulert i forskriften § 14 at selv om forvaltningsloven ikke gjelder for Eksportkreditt, så gjelder likevel reglene om inhabilitet og taushetsplikt.

For GIEKs vedkommende har det i praksis ikke vært klageadgang på GIEKs beslutninger om å utstede garantier. Praksisen kommer fra føringer i GIEKs regelverk om at garantivedtak ikke er å anse som enkeltvedtak, men NFD har ikke kunnet finne noe konkret unntak i forvaltningsloven, forvaltningsforskriften eller en annen forskrift som regulerer dette med henvisning til GIEK. Dette har vært en praksis siden ansvaret for GIEK ble overført fra UD (før 1997). Det at slike vedtak ikke er å anse som enkeltvedtak betyr at bestemmelsene i kapitlene IV-VI i forvaltningsloven ikke gjelder, jf. fvl. § 3. Kapitlene IV-VI omhandler saksforberedelsen ved enkeltvedtak, reglene om selve vedtaket, som kravene til begrunnelse, klageadgang og omgjøring.

Det er imidlertid klageadgang i den midlertidige lånegarantiordningen som GIEK forvalter, jf. § 8 i lov 24. mars 2020 nr. 14 om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter. I tillegg fastslås det at det er klageadgang under anbudsgarantiordningen i retningslinjer fastsatt av Norfund (ordningen finansieres av Norfund og forvaltes av GIEK).

3.2 Departementets vurdering

Oppheving av eksportkredittloven og forskriften om eksportkredittordningen er en konsekvens av regjeringens beslutning om å slå sammen Eksportkreditt og GIEK. Den nye eksportfinansieringsaktøren vil organiseres som en etat. Dette innebærer at det ikke er formelle krav om en egen lov og forskrift for å regulere aktiviteten til aktøren, da etater reguleres av Økonomiregelverkets krav om instruks, tildelingsbrev og eventuelt annet regelverk. Eksportkredittloven ble da også i sin tid etablert for å legge oppgaven med forvaltningen av eksportkredittordningen til et aksjeselskap.

Eksportkredittordningen og tilbudet til Eksportkreditt skal videreføres som det er i dag. Det vil derfor være en god del føringer og regler fra loven og forskriften om selve eksportkredittordningen som departementet finner det hensiktsmessig å videreføre. Disse vil legges inn i styringsdokumentene til den nye etaten. Lov- og forskriftsbestemmelser i eksportkredittloven og forskriften av mer teknisk art som f.eks. regulerer forhold ved selve loven og forskriften eller ved aksjeselskapet vil det imidlertid ikke være behov for å videreføre.

Lover og forskrifter av betydning for privat og offentlig forretningsvirksomhet skal normalt tre i kraft fra et årsskifte, jf. utredningsinstruksen. Sammenslåingen gjennomføres som en virksomhetsoverdragelse, og ordningene videreføres i den nye sammenslåtte etaten, slik at oppheving av lov og forskrift først og fremst er av teknisk art, og uten betydning for at ordningen vil fortsette å være operativ.

Videre er det slik at forskrift om eksportkredittordningen regulerer at Eksportkreditt skal administrere eksportkredittordningen. NFD vurderer derfor at det er behov for å oppheve forskriften med virkning fra tidspunktet da en ny etat vil være operativ og ha forvaltningsansvaret for eksportkredittordningen, og foreløpig oppstartstidspunkt for ny etat er 1. juli 2020. Samtidig er det behov for å sikre at Eksportkreditt har tilstrekkelig tid til overføring av alle låneavtaler m.m. og at dette ev. kan skje etter at den nye etaten er operativ. Derfor foreslås det i forskrift om opphevelse av forskrift om eksportkredittordningen en ny forskriftsbestemmelse om videreføring av bl.a. signeringsfullmaktene som i dag reguleres i forskrift til eksportkredittordningen, frem til 1. januar 2022. Det foreslås at eksportkredittloven oppheves på samme tidspunkt. Utfyllende bestemmelser til eksportkredittloven fastsettes av Nærings- og fiskeridepartementet.

Videre har NFD vurdert bestemmelser om forholdet til andre lover i eksportkredittloven og tilhørende forskrift. Når det gjelder statsansatteloven, tjenestetvistloven og arkivloven så vil disse lovene måtte gjelde for den nye sammenslåtte virksomheten som er en etat, mens aksjeloven naturlig nok ikke vil gjelde. Finansforetaksloven vil heller ikke gjelde for den nye etaten i likhet med hva som gjelder for GIEK og Eksportkreditt i dag.

Videre vil heller ikke hvitvaskingsloven gjelde for den nye etaten. Hvitvaskingsloven gjelder for bank, finansieringsforetak, kredittforetak m.fl., jf. hvitvaskingsloven § 4. Den nye etaten vil imidlertid, som GIEK og Eksportkreditt gjør i dag, bedrive bredt og grundig arbeid med CSR inkl. vurderinger av hvitvasking i transaksjoner. For at det ikke skal bli uklarheter om etaten er underlagt slike forpliktelser legger NFD opp til å innta henvisning til hvitvaskingslovens forpliktelser i den nye etatens instruks. Oppfølging av forvaltningsloven omtales nedenfor.

3.2.1 Forslag til endring i forvaltningslovforskriften etter opphevelse av eksportkredittloven

Departementet vurderer at det ikke er behov for å videreføre unntaket fra *hele* forvaltningsloven når det gjelder eksportkredittordningen, men det er behov for å videreføre unntaket delvis. Praksisen om at avgjørelser i lånesøknader og garantisøknader ikke er å anse som enkeltvedtak bør videreføres slik at bestemmelsene i kapitlene IV-VI i forvaltningsloven ikke får anvendelse, og dette bør videreføres gjennom å innta en ny bestemmelse i forskrift til forvaltningsloven, med hjemmel i lovens § 5, som bestemmer hvordan definisjonen av enkeltvedtak, jf. forvaltningslovens § 2 første ledd bokstav a og b skal anvendes på beslutninger om låne- og garantisøknader som fattes av den nye etaten.

3.2.1.1 Begrunnelse for behov for unntak

Den nye etaten skal, som dagens virksomheter, ha et styre og selv ta beslutninger i enkeltsaker. Det er etaten som skal ta avgjørelser om bedrifter skal få lån, garanti eller begge deler. Det er etaten selv som gjør vurderinger om hver enkelt sak oppfyller regelverk, krav og hvilken risiko etaten kan ta i hver garantisak, opp imot kravet om at hver garantiordning skal gå i balanse på lang sikt. Sakene er svært komplekse med mange parter og krever betydelig spesialistkompetanse fra både administrasjonen i virksomhetene og styrene. NFD har verken kompetanse eller kapasitet til å gå inn i enkeltsakene som behandles og være klageinstans og evaluere de vurderingene som har blitt gjort.

Videre er det viktig å ha avstand mellom politisk ledelse og beslutninger i enkeltsaker som inneholder vurderinger av f.eks. kredittverdighet og hvorvidt et prosjekt er godt eller ikke. Andre virkemiddelaktører som f.eks. Innovasjon Norge og Siva er også unntatt saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, jf. lov om Innovasjon Norge § 4 og lov om statsforetak § 6 første ledd.

NFD er opptatt av å videreføre et tydelig skille mellom den nye etaten og departementet. Det er viktig at den nye etaten opptrer uavhengig av NFD i enkeltsaker om lån og garantier, og at det er et klart skille mellom politiske føringer som gis gjennom instruksjer og regelverk, og vurderinger i enkeltsaker.

3.2.1.2 Vurdering av hjemmel i forvaltningsloven og innhold i ny bestemmelse i forvaltningslovforskriften

Etter forvaltningsloven § 5 kan det i "tvilstilfelle" bestemmes hvordan definisjonene i loven § 2 første ledd skal anvendes på et bestemt saksområde. NFD foreslår å fastsette at den nye etatens beslutninger i låne- og garantisaker ikke skal anses som enkeltvedtak slik dette er definert i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.

En avgjørelse kan anses å være et enkeltvedtak dersom det er "bestemmende for rettigheter eller plikter" og som "treffes under utøvelse av offentlig myndighet", jf. fvl § 2 første ledd bokstavene a og b. Avgjørelser om låne- og garantitilsagn vurderes å være bestemmende for rettigheter og plikter til låntakerne (eventuelt til de som ikke måtte få lån). Det er imidlertid ikke naturlig å uten videre karakterisere saker om låne- og garantitilsagn som utøvelse av offentlig myndighet. Det skyldes at finansieringen i hovedsak gis på kommersielle vilkår. Sammensetningen av de finansielle vilkårene i hver enkelt sak er basert på en vurdering av løpetid, egenkapitalandel, andel bankdeltakelse og offentlig deltakelse, pris, gebyrer, mv. Finansieringen gis normalt på like vilkår med private banker, men GIEK og Eksportkreditt kan også, etter grundige vurderinger, tilby finansiering uten private finansierer. Også i disse

sakene skal det bestrebes å gi kommersielle vilkår, men dette er vanskeligere å dokumentere. Det vurderes som krevende å skulle beslutte i hver enkelt sak om det gjelder enkeltvedtak. Dette vil normalt kreve større vurderinger med mange grensetilfeller som etter loven § 5 må omtales som tvilstilfeller. NFD foreslår derfor at det fastslås i en ny forskrift at vedtak om låne- og garantitilsagn ikke er å anse som enkeltvedtak. Etter sammenslåingen skal det fortsatt tas separate avgjørelser om virksomheter får lån og evt. også garanti. Det er derfor behov for å presisere at det gjøres unntak både for låne- og garantisøknader. NFD foreslår en ny bestemmelse i forvaltningslovforskriften om hvorvidt beslutninger som tas av den nye virksomheten skal regnes som enkeltvedtak. Det foreslås at den nye bestemmelsen tas inn som en ny § 21 a, med følgende ordlyd:

"§ 21 a Avgjørelser som ikke er enkeltvedtak

[Navn på ny virksomhet] sine avgjørelser om å gi lån eller garantier er ikke enkeltvedtak jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift."

Bakgrunnen for å ha ordlyden "med mindre annet er bestemt" er at det er lovfestet klageadgang for den midlertidige lånegarantiordningen, som ble opprettet ifm. virusutbruddet, som GIEK forvalter.

Videre er ikke forskriftsbestemmelsen til hinder for at departementet eller andre som har gitt oppgaver til den nye etaten kan fastsette at det likevel er klageadgang på beslutninger innen enkelte låne- og garantiordninger i etatens styrende dokumenter, slik som i anbudsgarantiordningen som GIEK forvalter på vegne av UD og Norfund.

Som følge av forslaget er det naturlig å også endre overskriften på kapittel 6 i forvaltningslovforskriften. Overskriftens ordlyd slik den foreligger er: "Kapittel 6. Begrunnelse for enkeltvedtak". Med det nye forslaget vil kapitlet ikke bare inneholde bestemmelser om begrunnelse, men også om hvordan definisjonen av enkeltvedtak skal anvendes på et konkret saksområde. Derfor foreslås det at den nye overskriften skal lyde som følger:

"Kapittel 6. Begrunnelse for enkeltvedtak og avgjørelser som ikke er å regne som enkeltvedtak"

Endringene i forvaltningslovforskriften fastsettes av Justis- og beredskapsdepartementet. Det følger av forvaltningsloven § 45 at Kongens myndighet etter lovens § 5 er delegert til Justis- og beredskapsdepartementet.

4 Om behov for endringer av bestemmelser i andre lover og forskrifter om GIEK og Eksporkreditt

4.1 Gjeldende rett

Det er også behov for oppfølging av bestemmelser i andre forskrifter som omtaler GIEK og Eksporkreditt.

4.1.1 Lov 12. desember 2003 nr. 115 om statleg varekrigsforsikring (varekrigsforsikringsloven)

GIEK utøver sekretariatsfunksjonen for beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring. GIEKs ansvar og oppgaver i forbindelse med dette reguleres i dag i retningslinjer som NFD har ansvaret for. Sammenslåingen er ikke forventet å ha praktiske implikasjoner for hvordan

dette ansvaret driftes av GIEK. Den videre driften av statlig varekrigsforsikring er til vurdering i departementet.

4.1.2 Forskrift 27. mars 2020 nr. 490 til lov om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter

Departementet viser videre til at GIEK har forvaltningsansvaret for den statlige lånegarantiordningen som ble opprettet i forbindelse med virusutbruddet, og at denne ordningen skal utløpe ved slutten av 2020. Forskriften til lov om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter viser i flere paragrafer til GIEK som forvalter av ordningen.

4.1.3 Offentlegforskrifta

Etter offentligforskrifta § 1 første ledd bokstav h og tredje ledd bokstav i er Eksportkreditts og GIEKs dokumenter om enkeltsaker unntatt fra offentliglova. Sakene det dreier seg om, omhandler garantier og lån til utenlandske stater eller private aktører, der eksportører, banker og finansinstitusjoner er involvert. Disse sakene inneholder i hovedsak vurderinger om selskaper og selskapers prosjekter, og vil derfor stort sett være knyttet til forretningsvirksomhet. Svært mange av disse dokumentene i slike saker vil være underlagt taushetsplikt.

4.1.4 Politiregisterforskriften

Banker og øvrige finansinstitusjoner kan innhente politiattest for enkelte ansatte. Utstedelse av politiattester krever hjemmel i lov eller i forskrift med hjemmel i lov. Da politiregisterforskriften § 34-17 ble endret i juni 2018, fikk GIEK også anledning til å innhente politiattest for enkelte ansatte og NFD skal innhente politiattest for departementsvalgte styremedlemmer. NFD skulle innarbeide en tilsvarende hjemmel for Eksportkredittditt ved neste lovendring. Personkretsen som det skal innhentes politiattest for, tilsvarende finansforetakslovens personkrets i § 3-1.

4.2 Departementets vurdering

Når det gjelder statlig varekrigsforsikringslov og utøvelse av sekretariatsfunksjonen for denne, vil det måtte refereres til den nye etaten i stedet for GIEK som forvalter av ordningen. NFD følger opp arbeidet med den statlige varekrigsforsikringsordningen i en egen prosess. Det samme gjelder for forskriften som regulerer at GIEK forvalter lånegarantiordningen ifm. virusutbruddet. FIN vil følge dette opp i en egen prosess. Det må gjøres endringer for å vise til den nye sammenslåtte etaten som forvalter av utestående garantiansvar under ordningen og evt. endringer hvis det blir aktuelt med en forlengelse av ordningen.

4.2.1 Endring av offentligforskrifta

Departementet mener at det er hensiktsmessig å videreføre unntakene for den nye sammenslåtte virksomheten når det gjelder innsyn i dokument som omhandler utstedelse av garantier og utbetalinger av lån. JD har imidlertid ved en tidligere anledning påpekt at reguleringen i offentligforskrifta om GIEK ikke er korrekt. Dokumentene kan ikke unntas fra lovens virkeområde i offentligforskrifta med hjemmel i offentliglova § 2, men det kan gis unntak for innsyn i dokumentene i offentligforskrifta med hjemmel i offentliglova § 27. Da dette ble påpekt ble GIEK gjort oppmerksom på at GIEK i slike saker dermed er pliktig til å vurdere merinnsyn til forskjell fra tidligere. Det ble enighet om at GIEK ved eventuelle

innsynskrav må vurdere merinnsyn, men at det ved avslag, kan vises til nåværende unntakshjemmel i § 1 frem til forskriften ble endret.

I tillegg har departementet vurdert at det er hensiktsmessig å innføre unntak fra innsyn i journalinnføringene i slike saker. Det vil i stor grad også være taushetsplikt om hva slags virksomheter som får lån og/eller garantier. For den nye etaten er det derfor behov for å endre fjerde ledd i offentligforskrifta § 9 for å kunne unnta dokumentene og journalinnføringene fra innsyn med hjemmel i offentliglova § 27. Den nye etaten vil på lik linje med Eksportkreditt og GIEK i dag være underlagt taushetsplikt for svært mange av dokumentene og journalinnføringene i slike saker. Hvis det bes om innsyn i dokumenter og journalinnføringer omfattet av unntaket hvor den aktuelle informasjonen ikke er underlagt taushetsplikt, skal den nye etaten vurdere merinnsyn på vanlig måte etter § 11, tilsvarende som GIEK gjør i dag. Forskriften til offentliglova § 1 må endres for å reflektere dette og fjerde ledd i § 9 må endres. Endringer i offentligforskrifta fastsettes av Kongen i statsråd.

4.2.2 Endring av politiregisterforskriften

Formålet med å innhente politiattest ved ansettelse er å utelukke fysiske personer fra stillinger der lovbrudd gjør personen uegnet, og manglende utelukkelse vil kunne medføre betydelige skadevirkninger. Den nye etaten vil i stor grad opptre som en bank hvor de ansatte vil håndtere transaksjoner med betydelige beløp. Det er mange internasjonale aktiviteter og relasjoner og et økende antall saker som vedrører markeder og land med høy mislighetsrisiko og korrupsjonsrisiko. Det er ønskelig at den nye etaten kan søke å forsikre seg om at de ansatte er skikket til å håndtere store verdier. Dette er et tiltak for å redusere risiko for tap av statens verdier. NFD vurderer at den nye etaten bør ha samme handlingsrom som banker og andre finansinstitusjoner til å innhente politiattest, tilsvarende som GIEK har i dag. Det bør også videreføres å innhente politiattest for styremedlemmer.

Ettersom den nye etaten ikke vil reguleres av lov på samme måte som andre finansinstitusjoner, må hjemmel for politiattester inntas i politiregisterforskriften, tilsvarende som for GIEK i dag. Eksportkreditt har tidligere bedt om samme hjemmel, men dette krever lovendring og har ikke blitt gjort. En slik endring har imidlertid ikke tilbakevirkende kraft og vil kun gjelde for nyansatte og nye styremedlemmer i den nye etaten. Endringer i politiregisterforskriften fastsettes av Kongen i statsråd.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Opphevelse av eksportkredittloven og tilhørende forskrift (inkl. midlertidig videreføring av enkelte fullmakter) gjøres som en del av prosessen med å slå sammen Eksportkreditt og GIEK. Formålet med sammenslåingen er å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Tilbudet og virkemidlene til GIEK og Eksportkreditt videreføres. NFD vurderer at det vil være innsparinger av en sammenslåing over tid.

Forslaget om en ny bestemmelse i forvaltningslovsforskriften med hjemmel i forvaltningsloven viderefører praksis som er i dag, og vil etter Nærings- og fiskeridepartementets vurdering ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser.

De foreslåtte endringene i offentligforskrifta viderefører i stor grad praksis som er i dag, og vil etter Nærings- og fiskeridepartementets vurdering ikke medføre økonomiske eller administrative konsekvenser.

Når det gjelder endringen i politiregisterforskriften så er det til sammen ca. 150 ansatte i de to virksomhetene i dag, hvor ca. 50 er i Eksportkreditt. GIEK har i dag allerede anledning til å innhente politiattest. NFD anslår at det vil være behov for maksimalt 25 politiattester de neste to årene. Det er et lavt antall politiattester som det vil kunne bli behov for å utstede i tiden fremover, og dette vil ikke ha nevneverdige konsekvenser for politiet. NFD mener at det ikke er behov for ytterligere utredning om praktiske og økonomiske konsekvenser knyttet til dette fra departementets side.

6 Departementets forslag til lov – og forskriftsendringer

NFD har ikke ennå fastsatt navnet på den sammenslåtte virksomheten. Departementet har derfor foreløpig bare satt inn en plassholder for navnet til den nye etaten i de ulike endringsforslagene som er foreslått, noe departementet vil endre når navn er fastsatt.

Merk også at tidspunkt for ikraftsetting av forskriftsendringer kan endres. Forskriftsendringene må tre i kraft samtidig med at en ny etat er operativ. Sammenslåingen skal gjennomføres innen 1. juli 2020, og foreløpig oppstartstidspunkt for ny etat er 1. juli 2020.

6.1 Forslag til lov om opphevelse av eksportkredittloven

§ 1 Opphevelse av eksportkredittloven

Lov 22. juni 2012 nr. 57 om Eksportkreditt Norge AS oppheves.

§ 2 Ikraftsetting

Loven gjelder fra 1. januar 2022.

6.2 Forslag til forskrift om oppheving av forskriften om eksportkredittordningen

§ 1 Opphevelse av forskrift om eksportkredittordningen

Forskrift 22. juni 2012 nr. 573 om eksportkredittordningen oppheves.

§ 2 Midlertidig videreføring av fullmakter om eksportkredittordningen

Fullmakter som er gitt fra staten til Eksportkreditt Norge AS i medhold av forskrift 22. juni 2012 nr. 573 om eksportkredittordningen § 3 andre ledd og § 7, skal gjelde videre fram til 1. januar 2022. Dette inkluderer avgjørelser om oppfølging og endring av enkeltstående utlån inkl. signering av all dokumentasjon knyttet til enkeltstående utlån på vegne av staten.

§ 3 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2021.

6.3 Forslag til forskrift om endringer i forvaltningslovforskriften

I

I forskrift 15. desember 2006 nr. 1456 til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften) gjøres følgende endring:

Kapittel 6 overskriften skal lyde:

Kapittel 6. Begrunnelse for enkeltvedtak og avgjørelser som ikke er enkeltvedtak

Ny § 21 a skal lyde:

§ 21 a *Avgjørelser som ikke er enkeltvedtak*

[Navn på ny virksomhet] sine avgjørelser om å gi lån eller garantier er ikke enkeltvedtak, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift

II

Forskriften trer i kraft 1. juli 2021.

6.4 Forslag til forskrift om endringer i offentligforskrifta og politiregisterforskriften

I

I forskrift 17. oktober 2008 nr. 1119 til offentliglova (offentligforskrifta) gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd bokstav i oppheves.

§ 1 tredje ledd første punktum bokstav h oppheves. Nåværende bokstav i til m blir bokstav h til l.

§ 1 tredje ledd andre punktum skal lyde: Bokstavane e, h og k gjeld ikkje for positive avgjerder.

§ 9 fjerde ledd skal lyde:

Det kan gjerast unntak frå innsyn for journalinnføringar og dokument i enkeltsaker hos Meklingsnemnda for arbeidstakaroppfinningar, *i saker om utferding av lån og garantiar hos [den nye verksemda]* og i enkeltsaker etter utlendingslova, pasientskadelova og statsborgarlova.»

II

I forskrift 20. september 2013 nr. 1097 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten skal § 34-17 lyde:

§ 34-17 *Politiattest til personer som skal ansettes i [navn på ny virksomhet]*

Det skal kreves fremleggelse av ordinær politiattest av personer som skal besette stillinger *i [navn på ny virksomhet]* som styremedlem, varamedlem og observatør i styret, daglig leder eller andre personer som skal inngå i den faktiske ledelsen av virksomheten eller deler av denne, samt andre personer med nøkkelfunksjoner *i [navn på ny virksomhet]*.

III

Forskriften trer i kraft 1. juli 2021.